

اصول تنظیم و تدوین مطالب پایان‌نامه

معمولاً پایان‌نامه دارای بخش‌های زیر است:

۱- بخش مقدماتی ۲- بخش اصلی ۳- پیوست‌ها ۴- چکیده به زبان انگلیسی

۱- بخش مقدماتی:

بخش مقدماتی شامل قسمتهای زیر است.

صفحه عنوان- اولین صفحه پایان‌نامه، صفحه عنوان می‌باشد که شامل نام دانشگاه، نام دانشکده، مقطع تحصیلی، عنوان پایان‌نامه، نام استاد راهنما، اساتید مشاور نام نویسنده، سال تحصیلی و شماره ثبت پایان‌نامه می‌باشد. اطلاعات فوق باید روی جلد با حروف درشت و زرکوب نوشته شود.

صفحات تقدیر، تشکر، قدردانی و پیشگفتار

چکیده (Abstract): چکیده آئینه تمام‌نمای تحقیق است که معمولاً در ۱۵۰ تا ۲۵۰ کلمه تنظیم می‌شود و بر بیان مسأله، هدف از تحقیق، روش انجام کار، نتایج و کاربرد موضوع تأکید دارد. در انتهای چکیده باید واژه‌های کلیدی ذکر شود. توجه در نگارش چکیده پایان‌نامه نکات زیر رعایت گردد:

بیان مسئله: علت انتخاب موضوع

هدف: هدف از تحقیق

مواد و روشها: نوع مطالعه، حجم نمونه، شرط ورود افراد به مطالعه، محل انجام تحقیق، نوع انجام کار و نوع آموزش به کار رفته

نتایج: ارائه خلاصه نتایج حاصله

جمع بندی:

کلید واژه:

فهرست مطالب: در تدوین فهرست مطالب، دانشجو ملزم به رعایت نکاتی چند در مورد فراگیری بخشهای اصلی و فرعی است تا خواننده به ارتباط مفاهیم به طور سریع دست یابد.

فهرست جداول و شکلها: در صورتیکه پایان‌نامه دارای جدول یا شکل باشد در این صورت محقق موظف است یک فهرست برای جداول و یک فهرست برای تصاویر در پایان‌نامه منظور دارد، اطلاعاتی که در این فهرست باید گنجانده شود شامل:

الف- شماره جدول یا شکل ب- عنوان جدول یا شکل ج- شماره صفحه‌ای از پایان‌نامه که جدول یا شکل در آن قرار دارد

۲- بخش اصلی یا متن پایان‌نامه:

فصل اول- مقدمه و بیان مسئله تحقیق: رئوس مطالب این فصل عبارتند از

الف- تعریف موضوع

ب- اهمیت موضوع و دلایل انتخاب آن: در این قسمت لازم است مطالب مطرح شده متکی بر آمار و ارقام باشد و در صورتیکه قبلاً در مورد موضوع بررسی شده است دلایل انتخاب مجدد آن باید ذکر شود.

ج- هدف کاربردی تحقیق

فصل دوم- مروری بر مطالعات گذشته

در این فصل مطالعات قبلی انجام شده در مورد موضوع اعم از کتاب، مقاله، پایان‌نامه و ... گردآوری و تدوین می‌شوند. لازم به توضیح است اطلاعات جمع‌آوری شده می‌بایست مشتمل بر چکیده‌ای از تحقیقات انجام شده با اشاره بر اهداف، نوع و روش مطالعه، حجم نمونه و اهم یافته‌ها باشد.

فصل سوم - اهداف و فرضیات و تعریف متغیرها: این فصل شامل موارد زیر می‌باشد

الف- اهداف اصلی

ب- اهداف اختصاصی

ج- اهداف کاربردی

د- فرضیات و سوالات

ه- جدول متغیرهای مستقل و وابسته

فصل چهارم - روش تحقیق

این فصل شامل بخش‌های زیر است

الف- نوع مطالعه و روش انجام آن

ب- جامعه مورد مطالعه

ج- حجم نمونه، شیوه محاسبه آن و روش نمونه‌گیری

د- روش جمع‌آوری داده‌ها. در صورتیکه از پرسشنامه استفاده شده باشد یک نمونه از آن در بخش پیوست حتماً ضمیمه گردد.

ه- مشکلاتی که در حین انجام کار محقق با آن مواجه بوده است و چگونگی حل آنها

و- روش تجزیه و تحلیل آماری و نوع بسته آماری استفاده شده (نرم‌افزار)

فصل پنجم - نتایج تحقیق

در این قسمت محقق یافته‌های حاصل از تحقیق و نتایج آزمونهای آماری را ذکر می‌کند ولی اطلاعات نباید در این بخش تفسیر گردند. مطالب مطرح شده در فصل نتایج بدین شرح است:

۱- تدوین و دسته‌بندی یافته‌ها

۲- رسم جداول و نمودارها، تعداد جداول باید متناسب با اهداف تحقیق باشد و از رسم جداول اضافی خودداری شود.

۳- مشخص کردن سطح معنی‌دار بودن یافته‌ها و چگونگی ارتباط متغیرها علاوه بر این از تکرار مطالب به صورت جدول و نمودار به شکل توأم باید خودداری شده و هر یک از آنها که بهتر می‌تواند یافته‌ها را بیان نماید باید مورد استفاده قرار گیرد.

فصل ششم - بحث

یکی از قسمت‌های مهم پایان‌نامه بحث آن می‌باشد. در این بخش محقق باید با توجه به سوابق علمی موضوع، نتایج حاصل از تحقیق را تجزیه و تحلیل نماید. در این قسمت مطالب زیر باید ذکر گردد.

الف- استفاده از یافته‌های تحقیق انجام شده با تحقیقات قبلی در جهت رد یا قبول تحقیقات قبلی

ب- مقایسه تحقیق انجام شده با تحقیقات قبلی در جهت رد یا قبول تحقیقات قبلی

ج- تأکید بر جنبه‌های تازه و برجسته تحقیق

فصل هفتم - نتیجه‌گیری و پیشنهادات

در این قسمت نتیجه‌گیری نهایی از تحقیق، متدلوژی آن و یافته‌های آماری بیان می‌شود. سپس محقق بر اساس نتایج حاصل از تحقیق خود پیشنهاداتی به خوانندگان ارائه می‌دهد.

منابع:

- شماره‌گذاری منابع باید بترتیب استفاده از آنها در متن باشد.

- شماره‌ها باید در داخل پرانتز و بطور معمولی در پایان جمله قرار گیرد.

- لازم است مراتب ذیل در نگارش منابع رعایت شود:

منابع فارسی به صورت مقاله:

۱- نام خانوادگی ۲- نام (نویسنده یا نویسندگان تا ۶ نفر) ۳- عنوان مقاله ۴- عنوان مجله ۵- سال انتشار ۶- شماره دوره ۷- شماره صفحه

مثال: انصاری، محمد حسین؛ اخلاقی، علی. بررسی دو ساله شکستگی استخوانهای صورت. مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران،

سال ۱۳۷۷؛ دوره ۱۱ (شماره ۱): صفحه ۵-۱۶

منابع فارسی به صورت کتاب:

۱- نام خانوادگی ۲- نام (نویسنده یا نویسندگان تا ۶ نفر) ۳- عنوان کتاب ۴- نوبت ویرایش ۵- محل نشر ۶- ناشر ۷- سال انتشار ۸- شماره صفحه

مثال:

میزانی، مهدی؛ برجیان، هوشنگ؛ مباحثی در دندانپزشکی اطفال چاپ اول. تهران، انتشارات تهران ۱۳۴۸، ص ۵۶-۷۰

منابع انگلیسی به صورت مقاله:

۱- نام خانوادگی ۲- نام (نویسنده یا نویسندگان تا ۶ نفر) ۳- عنوان مقاله ۴- عنوان مجله ۵- سال انتشار ۶- شماره دوره (vol) ۷- شماره صفحه

مثال:

Samini M, Dehpour AR. The effect of acuti hypervitamionosis A on submandibular glands function. Acta Medica Iranica 1997; 35(3): 29-33.

منابع انگلیسی به صورت کتاب:

۱- نام خانوادگی ۲- نام (نویسنده یا نویسندگان) ۳- عنوان کتاب ۴- نوبت چاپ ۵- محل انتشار ۶- نام ناشر ۷- سال انتشار (در صورتی که بخشی از یک کتاب مورد

استفاده بوده است، ذکر شماره فصل یا شماره صفحات ضروری می‌باشد)

Colson JH, Armour Wj. Sports injuries and their treatment. 6th ed. London: Paul, 1986.

منابع به صورت پایان‌نامه:

۱- نام خانوادگی و نام استاد راهنما ۲- نام خانوادگی و نام دانشجو ۳- عنوان پایان‌نامه و شماره آن ۴- رشته تحصیلی ۵- نام دانشکده

۶- نام دانشگاه ۷- سال

مثال: اشجری، احمد (استاد راهنما)؛ ربانی، فریبا. بررسی انواع هیپاتیت. شماره ۲۲۹۰ دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی

تهران. ۱۳۷۶.

منابع به صورت کتاب ترجمه شده:

۱- نام خانوادگی و نام (نویسنده یا نویسندگان تا ۶ نفر) ۲- عنوان کتاب ۳- ترجمه نام و نام خانوادگی (مترجم یا مترجمان) ۴- محل انتشار ۵- ناشر ۶- سال انتشار

مثال:

پندسی، شاراد. درمان عملی دیابت. ترجمه شهناز خاقانی، هدی بوشهری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱

منابع کتاب یک سازمان:

۱- اسم سازمان ۲- عنوان کتاب ۳- محل نشر ۴- ناشر ۵- سال انتشار

مثال: سازمان بهداشت جهانی، روش تحقیق در سیستمهای بهداشتی. تهران: معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش بهداشتی، ۱۳۷۶